

Un país que fa camí

David Pagès i Cassú, *Un país que fa camí*, CCG Edicions, Girona 2012.

La darrera publicació de David Pagès i Cassú, *Un país que fa camí*, ha estat prologada per Jordi Pujol. Pagès es defineix sovint com a activista cultural de tot allò que es refereix a Catalunya, i a fe que en aquesta

obra mostra aquesta faceta: donar a conèixer Catalunya a tothom. Es tracta de vuitanta articles dividits en vuit blocs i que l'autor ha anat presentant en diverses publicacions.

El primer bloc, «Homenots i grans dones», se centra en influents noms de la literatura, la lingüística, la política... que han desenvolupat grans obres a favor del país. Així, hi podem trobar textos dedicats a Verdaguer, Ausiàs Marc, Prat de la Riba o Carme Karr.

El segon, «Mestres i amics», se situa a l'entorn d'homes i dones que, a partir de la seva tenacitat i compromís, han esdevingut mestres i models en la seva especialitat en concret i en el país en general. Hi localitzem textos dedicats a Pilarín Bayés, Pep Guardiola, Ponç Pons, Josep Lluís Bausset, Albert Manent o Joan Solà.

El tercer, «Gironins», gira al voltant de persones que tenen en comú l'origen gironí. En aquest bloc traspuen amb intensitat els sentiments de l'autor, perquè sovint es tracta d'homes i dones que coneix o ha conegut.

Hi mostra, sobretot, amistat i admiració.

El quart bloc, «Llibres», se centra en obres que li han interessat. Són breus ressenyes de volums que acaben de veure la llum —per exemple, *Memòries d'un segle d'or*, de Joan Triadú— o bé obres que considera importants per a la cultura catalana —*Massagan*, de Folch i Torres, o *Converses amb Pau Casals*, de Josep M. Corredor.

El cinquè, «Sortides i viatges», ens porta de visita a bona part del domini lingüístic català, des de la Catalunya del Nord a València, passant per les Illes o el Principat.

La sisena part, «Signes d'identitat», tracta, des de diversos punts de vista, la llengua, l'esport, la cultura popular, la sardana..., fets que ajuden a identificar-nos com a nació. Tanmateix, l'autor defuig els tòpics i hi aplica un punt de vista personal.

El bloc setè, «Un país amb arrels i amb futur», tanca el volum. Són uns textos que mostren —des del passat i el present, des de la proximitat familiar o l'ano-

nimat fins a institucions i actes cabdals del país— que aquest té futur si ens ho proposem.

En conclusió, en David Pagès i Cassú, amb un estil acurat i pedagògic, a l'abast de qualsevol lector, ens presenta un ampli ventall de fets, obres, homes, entitats, llocs, actes... que tenen en comú, com ell diu, la voluntat de «contribuir a donar a conèixer —d'una manera amable, constructiva i positiva— Catalunya a la gent»; i això ho fa des de les pròpies experiències, de la família a l'autor medieval, del personatge anònim a les grans associacions i entitats del país, del passat al present, cosa que li permet de plasmar un alt grau d'emotivitat, sinceritat i compromís que, en mots de Jordi Pujol, és fruit de la seva voluntat de millorar «l'autoestima, la fe en el país, la sensibilitat, donar sentit a la vida, la pedagogia, la llengua, etc.». Sens dubte, un volum que ens pot ajudar a estimar més el país i la gent amb optimisme i confiança en el futur, és a dir, un país que fa camí. ♦

FÈLIX BRUGUERA LIGERO

De política i planificació...

Miquel Àngel Pradilla, *De política i planificació lingüística*, Onada edicions, Benicarló 2011.

Miquel Àngel Pradilla, sociolingüista, membre de la Secció Filològica de l'Institut d'Estudis Catalans, director de la Xarxa

CRUSCAT, des del 2009, i professor titular del Departament de Filologia Catalana de la Universitat Rovira i Virgili, recull en aquest llibre cinc articles que, publicats en diversos reculls col·lectius, ara tenim molt més a l'abast. Els dos últims d'aquests articles són escrits amb la col·laboració, en un cas, d'Albert Fabà i, en l'altre, de Joaquim Torres, sociolingüistes com ell.

Els cinc articles ens presenten cinc mirades diferents, algunes més properes entre elles que altres, a la realitat sociolingüística catalana, una realitat que es presenta descohesionada i complexa.

Ens parla de la dificultat per a assolir una normalitat lingüística i de la necessària unitat que ens cal per a assolir-la, malgrat els clarobscur que s'hi observen i la diferent situació que presenta arreu del domini lingüístic català. També planteja com a indispensable la identitat lingüístico-catalana dels habitants del territori, fet que davant la nova realitat multilingüística i intercultural, generada per les

noves migracions, suposa un nou repte; un nou repte, això sí, que hem de saber enfocar com una oportunitat per a la nostra llengua. I com que la solució practicada en cada territori és diferent, però la que més afavoreix la llengua catalana és la del Principat, fa referència a la capacitat de generar concomitancies des d'aquest indret. Vincula, per això, la planificació lingüística amb la planificació social.

En l'article escrit amb Albert Fabà fa una anàlisi demolingüística de les comarques de la diòcesi de Tortosa, fet que comporta dividir el territori en dos, ja que pertanyer a una zona del domini lingüístic o a una altra (el Principat o el País Valencià) suposa dues realitats i dos enfocaments lingüístics totalment desiguals. Aquí, per tant, tornarà a presentar la solució del Principat com la més respectuosa amb la llengua pròpia.

Quant a l'article realitzat amb Joaquim Torres, analitza un altre indret concret de la nostra àrea lingüística: les comarques del Camp —si aquella, l'anali-

zada amb Albert Fabà, la coneix per ser-ne fill; aquesta, per ser-ne fill adoptiu, per ser on té la seva residència actual—. A partir de les dades de l'Ofecat i d'una anàlisi demolingüística, els autors comproven que és la segona regió del Principat més deficitària en relació amb el coneixement i l'ús del català —la primera, no cal dir-ho, és l'Àrea Metropolitana de Barcelona—. Ens presenten una població en la qual el castellà és la llengua preferencial com a llengua inicial i en què hi ha un marcat desequilibri demolingüístic entre els joves i els més grans.

Òbviament l'anàlisi presentada no és esperançadora, a no ser que, com s'espera, la ciutadania reaccionii davant les nombroses i concretes dades aportades i s'adoni que cal apostar fermament per la llengua catalana si no vol deixar-la perdre. Tot queda, doncs, després del retrat aportat, en mans nostres: la llengua la fem els parlants i els parlants tenim l'última paraula. ♦

PAU PUIG